

EGY

Reuben magas ember volt, jó százkilencven centi, göndör haja barna, mélyen ülő szeme kék. „Napsugárfiú”-nak becézték, amit utált, ezért lehetőleg visszafojtotta a mosolyát, amit mások ellenállhatatlannak találtak, ám ebben a pillanatban túlságosan boldog volt ahhoz, hogy komoly képet vágjon, és megkíséreljen huszonháromnál idősebbnek mutatkozni.

Meredek lépcsőn kaptatott fölfelé az óceáni vad szélben egy Marchent Nideck nevű, egzotikus és elegáns, érett asszony társaságában, és borzasztóan tetszett neki minden, amit Marchent mesélt a szirttetőn álló nagy házról. Marchent Nidecknek szikár alakja, szép metszésű, keskeny arca és az a fajta aranyhaja volt, ami sohasem veszíti el a fényét. A homlokából hátraférsülve viselte, közvetlenül váll fölött visszakanyarodó, félhosszú, gyöngéd hullámban. Reuben gyönyörű jelenségnek találta a hosszú, barna kötött ruhájában és a csillogóra kefélt, magas szárú, barna csizmájában.

A *San Francisco Observer*nek írt cikket a nagy házról, amelyet Marchent szeretett volna eladni, miután végre-valahára rendeződtek a tulajdonviszonyok, és Marchent apjának a nagybátyját, Felix Nidecket hivatalosan is holtta nyilvánították. Felix húsz éve ment el, de csak most bontották fel a végrendeletét, amelyben unokahúgára, Marchentre hagyta a nagy házat.

Reuben érkezése óta egyfolytában az erdős lejtőkön barangoltak, megnézték a düledező vén vendégházat és egy istálló romjait. A bozótban fulladozó, régi utakat és régi ösvényeket

járták, hébe-hóba kibukkanva egy sziklapárkányra a hideg vasszürke Csendes-óceán felett, majd gyorsan vissza is bújva a bütykös tölgyfák és a saspáfrány nyirkos menedékébe.

Reuben nem ehhez öltözött: szokott „uniformisában”, vagyis kék fésűsgyapjú blézerben, vékony kasmírpulóverben, szürke nadrágban hajtott fel északra. De legalább volt nála sál, amelyet a kesztyűtartóból húzott elő, és cseppet se bánta a csípős hideget.

Zord látványt nyújtott a hatalmas, vén ház magas palatetejével, rombuszmintásan osztott ablakaival. Durván faragott kőből építették, meredek oromzataiból számtalan kémény ágaskodott, nyugati oldalához széles télikert tapadt, csupa fehérre festett vas és üveg. Reuben imádta. Már a neten látott fotói is elbűvölték, ám azok nem készítették föl erre a szigorú fenségre.

Reuben régi házban nőtt fel a San Franciscó-i Russian Hillen, sok időt töltött a Presidio Heights festői ódon villáiban és San Francisco elővárosaiban, köztük Berkeley-ben, ahol iskolába járt, és Hillsborough-ban, ahol megboldogult nagyapjának favázás rezidenciája éveken át látta vendégül a családi összejöveteleket az ünnepeken. Ám ezek közül semmi sem volt mérhető Nideckék otthonához.

A saját parkja közepén állt, és már a mérete is egy másik világot sejtetett.

– Igazi! – dünnyögte, ahogy meglátta. – Ez a palatető! A csatorna pedig csakis rézből lehet! – Az óriási épületet félig elborította a bujazöld repkény, amely felkúszott a legmagasabb ablakokig. Reuben csak ült az autójában egy hosszú percig kellemesen döbrent és némileg áhítatos hangulatban, arról álmodva, hogy egyszer lesz neki is egy ilyen háza, ha majd híres író lesz, és a világ kellően széles utat tapos ki magának az ajtaja előtt.

Szóval, ez a délután egyszerűen fantasztikusnak ígérkezett.

Elszomorította, hogy a vendégház olyan rozzant és lakhatatlan, ám Marchent megnyugtatta, hogy a főépületet kiválóan karbantartják.

Reuben az örökkévalóságig elhallgatta volna az asszony beszédét. Marchent artikulációja nem volt sem egészen brit, sem egészen bostoni vagy New York-i: a világpolgár egyedi kiejtése volt, ami kedves szabatossággal és ezüstös csengéssel ruházta fel a szavait.

– Ó, tudom én azt, hogy gyönyörű! Tudom, hogy nincs még egy ilyen hely a kaliforniai parton. Tudom, tudom! De nincs választásom: meg kell szabadulnom tőle – magyarázta. – Eljön az idő, amikor a ház kezdi birtokolni az embert, és akkor tudjuk, hogy meg kell szabadulni tőle, és mennünk kell tovább a magunk útján.

Ismét utazni akart. Bevallotta, hogy nagyon kevés időt töltött itt Felix bácsi eltűnése óta. Amint eladja a házat, nyomban indul Dél-Amerikába.

– Megszakad a szívem! – mondta Reuben, ami persze rohadatul érzelmes megnyilvánulás egy riportertől, de nem tehetett róla. Mellesleg ki mondta, hogy közömbös szemlélőnek kell lennie? – Ez pótolhatatlan, Marchent! De olyan jó cikket írok róla, amelyet csak tudok! Megteszek minden tőlem telhetőt, hogy szerezzek magának egy vásárlót, és azt hiszem, nem tart sokáig.

Csak azt nem tette hozzá: *Bár én vásárolhatnám meg!* Azóta rágódott a lehetőségen, hogy először meglátta az oromzatokat a fák között.

– Úgy örülök, hogy épp magát küldte az újság! – mondta az asszony. – Maga szenvedélyes, és ezt annyira szeretem!

Reuben ekkor azt gondolta, hogy igen, *szenvedélyes vagyok, és kell nekem ez a ház, mert miért ne, és mikor adódik még egy*

ilyen lehetőség? Ám utána az anyjára gondolt, és Celeste-re, alacsony, barna szemű barátnőjére, az államügyszi hivatal feljövő csillagára. Hogy kinevetnék ezért az ötletért! Ettől kihúlt benne a gondolat.

– Mi baj, Reuben, mi történt? – kérdezte Marchent. – Olyan különös volt a tekintete!

– Gondolatok... – A fiú megütögette a halántékát. – Gondolatban már írom a cikket. „Építészeti gyöngyszem a Mendocino-parton! Először a piacon!”

– Jól hangzik – állapította meg Marchent, ismét azzal az alig észrevehető, kozmopolita zöngével.

– Ha én venném meg, adnék neki egy nevet – mondta Reuben. – Tudja, olyat, ami megragadja a lényegét. Nideck Point.

– Hiszen maga egy ifjú költő! – mondta Marchent. – Tudtam abban a pillanatban, ahogy megláttam. Egyébként szeretem a cikkeit a lapjában. Egyéni jellegük van. Ugye, regényt ír? A maga korában minden riporternek regényt illik írnia. Szégyellném magamat, ha nem tenné.

– Zene füleimnek! – vallotta be Reuben. Marchent olyan gyönyörű volt, amikor mosolygott, finom arcvonásai megteltek ékesszóló szépséggel. – Apámtól azt hallottam a múlt héten, hogy egy korombelinek abszolúte nincsen mondanivalója. Professzor, és kiégett ember, ha hozzátehetném. Tíz éve, amióta visszavonult, egyfolytában a „válogatott verseit” javíthatja. – Túl sokat beszél, túl sokat beszél magáról, és ez nem jó.

Igazából az apja szeretné ezt a helyet. Igen, Phil Golding valóban költő, bizonyára szeretné, ezt akár meg is mondaná Reuben anyjának, aki gúnyosan nevetne az egészen. Dr. Grace Golding volt a családban a gyakorlatias, aki felépítette az életüket. Ő szerezte Reubennek az állást a *San Francisco Observer*nél, holott a fia csak egy főiskolai oklevelet mutathatott fel

angol nyelvből, meg az évenkénti utazásokat külföldre, amióta megszületett.

Grace büszke volt a fia legújabb oknyomozó írásaira, de figyelmeztette, hogy ezzel az „ingatlanos sztorival” csak az idejét pazarolja.

– Na tessék, már megint elábrándozott! – állapította meg Marchent, aztán átkarolta Reubent, fölnevetett, és szabályos puszit nyomott az arcára! A fiúnak elállt a lélegzete az asszony mellének puha nyomásától és a rafinált parfüm finom illatától.

– Az a helyzet, hogy én még semmit sem értem el – mondta annyira félvállról, hogy az őt magát is meglepte. – Anyám zseniális sebész, a bátyám pap. Anyai nagyapám az én koromban nemzetközi ingatlanokkal kereskedett. Én viszont egy nagy senki vagyok. Csak hat hónapja kerültem az újsághoz. Figyelmeztető cédulát kellett volna rám ragasztani. De higgye el, ebből olyan cikket kerekítek, ami tetszeni fog magának!

– Szamárság – intette le az asszony. – A főszerkesztőjétől tudom, hogy a maga cikke vezetett a Greenleaf-gyilkosság tettesének letartóztatásához. Maga roppant elragadó és szerény fiú!

Reuben igyekezett, hogy ne piruljon. Miért vall be ilyeneket ennek az asszonynak? Nem volt szokása önmagát szapulni. De Marchentet valamilyen érthetetlen okból az első pillanattól a rokonának érezte.

– Az a Greenleaf-sztori egyetlen napomba került – dűnyögte. – Amit összeszedtem a gyanúsítotttról, annak a fele sose került nyomtatásba.

Marchent szeme felcsillant.

– Mondja csak, Reuben, hány éves is maga? Én harmincnyolc vagyok. Mit szól ehhez a feltétlen őszinteséghez? Tudja, hány asszony ismerné el önként, hogy harmincnyolc?

– Nem is látszik annyinak – felelte komolyan Reuben, de igazából azt akarta mondani: *ha a véleményemre kíváncsi, maga tökéletes!* – Huszonhárom vagyok – vallotta be.

Hát persze. „Napsugárfiú”, ahogy a barátnője, Celeste hívja. A bátyjának, Jim atyának a „kisfiú”. „Pici fiam” az anyjának, aki máig így szólítja idegenek előtt. Csak az apja nevezte következetesen Reubennek, és csak őt látta, ha a tekintetük találkozott. *Apa, látnod kellene ezt a házat! Ez ám a hely az írásra, a menekülésre, ez ám az alkotásra való táj!*

Zsebre dugta átfázott kezét, és igyekezett nem törődni a szemébe vágó széllel. Visszafelé mentek a dombra, a forró kávé és kályha ígérete felé.

– Jól megnőtt a korához képest – állapította meg az asszony. – Szerintem maga kivételesen érzékeny, Reuben, ha értékelni tudja ezt a meglehetősen hideg és gyászos helyet. Amikor én voltam huszonhárom, New Yorkban és Párizsban akartam lakni, és oda is mentem. Nekem a világ fővárosai kellettek. Mi az, megsértettem?

– Ugyan, dehogy! – tiltakozott a fiú. Megint vörösödött. – Túl sokat beszélek magamról, Marchent. De ne féljen, az agyam megmarad a sztorinál. Bozóttölgy, magas fű, nyirkos föld, páfrányok, megjegyzek ám mindent!

– Ó, igen, a friss fiatal ész és emlékezet, nincs is annak párja! – mondta az asszony. – Drágám, két napot töltünk együtt, ugye? Számítson rá, hogy bizalmaskodni fogok. Maga szégyelli, hogy fiatal, ugye? Nohát, nem szükséges ezt tennie! Azonkívül zavarba ejtően csinos, ugye, tudja? Körülbelül a legbűbájosabb fiú, akit életemben láttam. De igen, komolyan beszélek! Ilyen külsővel nem is nagyon kell igyekeznie...

Reuben a fejét rázta. Ha tudná Marchent, mennyire utálja, amikor jóképűnek, bűbájosnak, cukinak, zabálni valónak hív-

ják! „No és mit éreznél, ha abbahagynák? – kérdezte Celeste, a barátnője. – Nézd, napsugárfiú, nekem szigorúan csak a külsőd jött be!” Értett hozzá, hogy belecsempéssze az ugratásba a borotvapengét. Talán minden ugratásnak van éle.

– Most komolyan megsértettem, ugye? – kérdezte Marchent. – Nézze el nekem! Azt hiszem, mi, közönséges halandók hajlamosak vagyunk átmitizálni az ilyen jóképű embereket, mint maga. Holott természetesen az teszi kivételessé, hogy költői lelke van.

Megérkeztek a négyszögletű kőlapokkal burkolt terasz szélére.

Valami megváltozott a levegőben. Még metszőbben fújt a szél. A nap csakugyan meghalt az ezüst felhők mögött, és lefelé csúszott a sötétedő tengerbe.

Az asszony megállt egy pillanatra, mintha – bár ebben a fiú nem volt biztos – ki akarná fújni magát. A haja indaszerűen kígyózott a szélben, és a homlokához emelte a kezét, hogy jobban lásson. Úgy nézte a magas ablakokat, mintha valamit keresne, és Reubent abban a pillanatban elfogta a legsötétebb balsejtelem. Most kezdte nyomasztani a hely magánya.

Kilométerekre voltak Nideck falucskától, és Nidecknek van – mennyi is? – kétszáz állandó lakosa? Idefelé jövet megállt Nideckben, és a kis főutca legtöbb üzletét zárva találta. A panzióra vevőt kerestek „egy örökkévalóság óta”, mondta a benzinkútnál az eladó, de ma mindenfelé van mobil és internet, amiatt nem kell aggódni.

Ebben a pillanatban irreálisnak rémlett az a világ, ami kívül esett a széljárta teraszon.

– Vannak itt szellemek, Marchent? – kérdezte Reuben, és követte az asszony pillantását.

– A háznak nincs szüksége rájuk – szögezte le Marchent.
– A közelmúlt valós története is elég sötét.

– Hát, én szeretem! – mondta Reuben. – A Nideckeknek látnoki megérzéseik voltak. Valami azt súgja, hogy nagyon romantikus vásárló jelentkezik, aki páratlan és feledhetetlen szállodává alakíthatja a házat.

– Érdekes gondolat – mondta az asszony. – De miért jönne ide bárki is, Reuben? A parti homoksáv keskeny és nehezen megközelíthető. A mamutfenyők isteniek, de Kaliforniában nem kell négy órát autózni ahhoz, hogy isteni mamutfenyőket lásjon. A falut látta. Igazából nincs itt semmi, leszámítva Nideck Pointot, ahogy maga hívja. Időnként az a fojtogató érzésem támad, hogy ez a ház nem áll már sokáig.

– Ó, ne! Még csak ne is gondoljunk rá! De hát csak nem merné senki...

Az asszony ismét karon fogta. A távoli főbejárathoz indultak Reuben kocsija mellett a homok lepte kőlapokon.

– Beleszeretnék magába, ha egykorú lenne velem – mondta.
– Ha találkozna valakivel, aki ilyen kedves, mint maga, nem lennék többé egyedül.

– Egyáltalán miért kell egyedül lennie egy ilyen nőnek, mint maga? – kérdezte a fiú. Ritkán találkozott Marchenthez foghatóan magabiztos és bájos asszonnyal. Még most, az erdei séta után is olyan rendezes és ápolt volt, mintha a Rodeo Drive-on vásárolna. A bal csuklóján vékony karkötőt viselt, egy gyöngyfüzért, az ilyet így hívják, ha Reuben jól tudja, és nem tudni, miért, de ez még varázslatosabbá tette könnyű mozdulatait.

Tőlük nyugatra nem nőttek fák, semmi sem akadályozta a kilátást. Viszont a szél most már szabályszerűen vonított az óceán felől, és a tenger utolsó csillámát is eltakarta a leszálló, szürke köd. *Visszaadom a hangulatát* – gondolta Reuben. – *Visz-*

szá fogom adni ezt a sötétedő, különös pillanatot. Kéjes kis árnyék hullott a lelkére.

Akarta ezt a helyet. Talán jobb lett volna, ha valaki mást bízna meg a sztorival, de őt küldték. Micsoda szerencse!

– Jó ég, itt percről percre hidegebb van! – mondta az asszony. Gyorsabbra fogták a lépést. – El is felejtettem, hogy itt a parton mennyit zuhan a hőmérséklet. Ezzel nőttem fel, de máig meglep. – Ettől függetlenül megállt még egyszer, és feltekintett a ház toronymagas homlokzatára, mintha keresne valakit, aztán leárnyékolta a szemét, és belebámult a közeledő ködbe.

Igen, gondolta Reuben, borzasztóan megbánhatja még, hogy eladta ezt a házat. Bár talán kénytelen rá. Ő meg hogyan is fájdíthatná ezzel a szívét, ha Marchent nem akar foglalkozni vele?

Egy pillanatig borzasztóan szégyellte, hogy nincs pénze a birtokra, és úgy érezte, valamiképpen el kellene hárítania a feladatot, ám az kimondhatatlan otrombaság lett volna. De azért számolt és álmodozott.

A felhők alacsonyabbra ereszkedtek, besötétedtek. Reuben ismét követte az asszony tekintetét az óriási, árnyékos homlokzatig, amelyen tompán derengtek a rombuszokra osztott üvegablakok, majd a ház mögött és tőle keletre magasodó mamutfenyőig, a semmihez sem mérhető parti *sequoia* félelmetes, égig érő erdejéig.

– Mondja csak, mire gondol ebben a pillanatban? – kérdezte Marchent.

– Ó, semmi különösre! A mamutfenyőkön gondolkoztam, és azon, ahogy mindig érzem magamat tőlük. Annyira nincsenek arányban a környezetükkel. Mintha mindig azt mondanák: „Itt voltunk, mielőtt a fajtátok kitette volna a lábát ezekre a

partokra, és itt leszünk, amikor ti és a házaitek nem lesztek többé.”

Marchent rámosolygott, és volt a tekintetében valami félreérthetetlenül tragikus.

– Milyen igaz! Hogy szerette őket Felix bácsi! – mondta. – Tudja, hogy ma már védik ezeket a fákat? Tilos kivágni őket. Felix bácsi elintézte.

– Hála az égnek – suttogta Reuben. – Beleborzongok, ha nézem a régi fényképeket a favágókról, ahogyan döntik ki ezeket a fákat, amelyek ezer évet éltek! Csak gondoljon bele: ezer évet!

– Pontosan ezt mondta egyszer Felix bácsi, úgyszólván szóról szóra...

– Ő nem akarná, hogy ezt a házat lerombolják, ugye, nem? – Azonnal elszégyellte magát. – Ne haragudjon! Ezt nem lett volna szabad mondanom.

– Ó, de hiszen tökéletesen igaza van! Dehogyan akarta volna, nem, soha. Éppen felújította, amikor eltűnt.

Ismét elfordította a tekintetét, szomorúan, vágyakozva.

– És nem hiszem, hogy bármikor is megtudhatnánk – sóhajtott.

– Mit, Marchent?

– Ó, hát tudja, azt, hogy valójában miként tűnt el a nagybátyám. – Gunyoros kis hangot hallatott. – Hogy micsoda babonás alakok vagyunk! Eltűnt! Feltételezem, az életben is ugyanolyan halott, mint törvény szerint. Úgy látszik, most mondok le igazán róla azzal, hogy eladom a régi házat, hogy azt mondom: „Nos, ezt már sose tudjuk meg, és nem jön be még egyszer azon az ajtón.”

– Megértem – súgta Reuben, holott semmit sem tudott a halálról, mint azt az anyja, az apja, a bátyja és a barátnője úgyszólván naponta közölték vele valamilyen formában. Az anyja,

mondhatni, bent lakott a San Franciscó-i városi kórház baleseti osztályán. A barátnője tényleg az emberi természet legocsmányabb oldalával találkozott az ügyészi hivatalban megismert esetknél. Ami az apját illeti, ő a hulló levelekben látta a halált.

Reuben hat cikket írt és két gyilkosságról tudósított, amióta beállt a *San Francisco Observer*hez. Életének két asszonya az egekig magasztalta az írásait, és hosszasan leckéztette amiatt, amit nem sikerült megragadnia.

Eszébe jutott valami, amit az apja mondott: „Te ártatlan vagy, Reuben, de az élet hamarosan megtanít arra, amit tudnod kell.” Philnek szokása volt elég sajátos kijelentéseket tenni. Tegnap este is így szólt a vacsoránál: „Nap nem múlik el úgy, hogy ne tennék fel egy kozmikus kérdést. Van értelme az életnek? Vagy csak káprázat az egész? Pusztulásra lennénk ítélve mindannyian?”

„Tudom én, napsugárfiú, miért nem karcol meg téged semmi – mondta később Celeste. – Anyád rákkoktél mellett ismer-teti részletesen a műtéteit, apád kizárólag olyasmiről hajlandó beszélni, ami abszolúte nem fontos. Bár én lehetnék ilyen fesz-telenül derűlátó! Az a helyzet, hogy jól érzem magam tőled.”

Jólesett ez Reubennek? Nem. Egy csöppet sem. Ám Celeste-ben az volt a különös, hogy sokkal kedvesebb és emberségesebb volt, mint ahogy a szavaiból következett volna. Félelmetes ügyész volt, a munkahelyén százhatvan centis atommáglya, de Reubennel bújós volt és kimondottan hízelgő. Gondot viselt a fiú öltözködésére, és mindig fogadta a hívásait. Ha Reuben bármilyen problémába ütközött a munkája során, Celeste máris gyorstárcsázással kereste a jogász barátait. Viszont a nyelve – az egy kicsit éles volt.

Az a helyzet – gondolta váratlanul és titokban Reuben –, *hogy van ebben a házban valami sötét és titokzatos, amit ismerni aka-*

rok. A ház a cselló hangjára emlékeztette, ami mély, telt, kissé heves és hajthatatlan. A ház beszélt hozzá, vagy talán beszélni fog, amint nem hallgat többé az otthoni hangokra.

Zsebében vibrált a mobiltelefon. Egyfolytában a házat bámulva kinyomta.

– Egek, nézzenek már oda! – szólt Marchent. – Hiszen maga megfagy, drága fiam! Milyen figyelmetlen vagyok! Jöjjön, be kell menekítenünk magát!

– San Franciscó-i kölyök vagyok – dünnyögte Reuben. – Világéletemben nyitott ablaknál aludtam a Russian Hillen. Jobban föl kellett volna készülnöm.

Követte az asszonyt a kőlépcsőn a tömör, boltíves ajtóhoz.

A szoba azonnali, gyönyörűséges meleggel fogadta őket, holott óriási helyiség volt, gerendák tartották magas mennyezetét, és a sötét tölgyfa padló a végtelenbe nyúlt a légies homályban.

Velük szemben, túl az idomtalan régi székek és pamlagok sötét tengerén, tűz lobogott a barlangszerű kandallóban.

Reubent már kint a dombon megcsapta az égő tölgyfa hasábok illata. Csak egy fuvallat volt, nagyon finom.

Marchent a bársonypamlaghoz vezette a kandalló mellett. Ezüst kávékészlet volt a széles, márványlapos alacsony asztalon.

– Melegedjen! – mondta a fiúnak. Maga is odaállt a lángok elé, és melengette a kezét.

Hatalmas, antik réz tuskótartók voltak a rácsos kandallóban, és a hátuljában megfeketedtek a téglák.

Marchent elfordult, alig hallható lépésekkel elindult a kopott perzsaszőnyegeken, és felkapcsolta a szétszórt lámpákat.

A szobát lassan betöltötte a barátságos izzás.

A berendezés óriási, de kényelmes bútorokból állt, amelyeket kopott, ám még használható huzatok védtek. Itt-ott felbukkantak a karamellszínű bőrszékek, néhány nagy bronzszobor, természetesen mitológiai alakok, minden nagyon régimódi. A falakon megsötétedett tájképek lógtak aranyozott, nehéz keretben.

Most már irgalmatlan meleg volt. Még pár perc, és Reuben leveti a kabátját és a sálját.

Felnézett a sötét lambériára a kandalló felett, a dúsan faragott tojásléccel keretezett négyszögekre. Ugyanez a minta folytatódott a falakon. A kandallót bőr-, vászon-, sőt puhakötésű régi könyvekkel zsúfolt polcok fogták közre, és a válla fölött hátranéző Reuben egy villanásra látott egy keleti fekvésű szobát; mintha faburkolatú könyvtár lett volna, az a kortól zamatosra érlelt fajta, amelyet mindig álmodott magának. Ott is égett a tűz.

– Eláll a lélegzetem! – mondta. Látta az apját, amint itt ül, tologatja a verseit, jegyzetel végeérhetetlenül. *Igen, apa szeretné ezt a helyet, kétség nem fér hozzá. Koszmosz gondolatokra és döntésekre való hely. Hogy megbotránkozna mindenki, ha...*

De miért nem lenne boldog az anyja? A szülei szerették egymást, csak nem fértek össze. Phil elviselte Grace orvos barátait, Grace őrijítően unalmasnak találta férjének néhány öreg tudós barátját. A szavalás elvből dühbe hozta. A férje kedvenc filmjeit utálta. Ha Phil kifejtette a véleményét egy vacsorán, Grace másról kezdett beszélni a szomszédjával, vagy kiment egy újabb palack borért, vagy köhécselt.

Nem készakarva csinálta. Anya nem volt komisz. Anya tele volt lelkesedéssel a dolgok iránt, amelyeket szeretett, és imádta Reubent. A fiú tudta, hogy ez az imádat adja neki azt az önbizalmat, amelyet sok ember sohasem élvezhet. Grace épp csak

nem állhatta a férjét, amit Reuben az élete nagyobb részében meg is értett.

Csak mostanában nehezebb volt elviselni, mert anya – a munkamániás, akinek isteni küldetése van – hatalmasnak, időtlennek látszott, míg az apja elkopott, és felháborítóan megöregedett. Celeste gyorsan összebarátkozott anyával („Mindketten megszállott asszonyok vagyunk!”), olykor együtt is ebédelt vele, de az „öregurat”, ahogy hívta, levegőnek nézte. Időnként baljósan mondogatta Reubennek: „Ugye, nem akarsz olyan lenni, mint ő?”

Hogy szeretne itt lakni apa! – gondolta Reuben. – Együtt járnánk sétálni a mamutfenyőerdőbe, talán helyrehoznánk azt a rozzant, vén vendégházat a költő barátoknak, de persze itt a házban is jutna hely mindenkinek, itt bármikor tarthatnának egy igazi szemináriumot, és anya is kijöhetne, amikor akar.

Amiből valószínűleg sose lesz semmi.

Ó, a fenébe, most nem színezgetheti magában az álmod! Marchent bánatosan néz a tűzbe, neki pedig faggatnia kellene. „Tisztázzunk valamit – mondaná Celeste –, én heti hét napot dolgozom, te állítólag újságíró vagy, és akkor napi négy órát vezetnél, hogy eljuss a munkába?”

Celeste-nek ez lenne a végső csalódás. Az első csalódása az volt, hogy Reuben maga sem tudja, kicsoda. Celeste rakétaként száguldott végig a jogi karon, huszonkét évesen tette le az ügyvédi vizsgát. Reuben nem diplomázott le angol irodalomból, mert idegen nyelveket is kellett volna tanulni hozzá, és egyáltalán semmiféle terve nem volt az életre. Hát nincs joga operát hallgatni, verset és kalandregényeket olvasni, pár hónaponként átugrani Európába valamilyen okból, és a sebességátárt túllépve robogni a Porschéjával, amíg meg nem tudja, kicsoda? Egyszer fel is tette a kérdést, így, ezekkel a szavakkal, és Celeste nagyot nevetett.

Mindketten nevettek. „Szép munka lesz kitalálni, napsugárfiú! – mondta Celeste. – Mennem kell a bíróságra.”

Marchent a kávét kóstolgatta.

– Elég meleg – mondta.

Kávét töltött egy porceláncsészébe Reubennek, majd az ezüst tejszínes kancsóra és az ezüstitányéron felhalmozott kockacukorra mutatott. Milyen szép, milyen kedves tárgyak! Celeste azt gondolná, jaj, de sivár, az anyja pedig talán észre sem venné. Grace borzadt mindenféle háztartási kérdéstől, kivéve, ha ünnepre kellett főzni. Celeste azt mondta, a konyha arra való, hogy diétás kólát tároljanak benne. Az apjának tetszene – az apja rengeteget tudott a legváltozatosabb témákról, többek között az ezüstről és a porcelánról, a villa történetéről, az ünnepi szokásokról világszerte, a divat fejlődéséről, kakukkos órákról, bálnákról, borokról és építészeti stílusokról. Titokban *Miniver Cheevyne*² nevezte magát.

Lényeg, hogy Reubennek nagyon tetszett itt minden. Reuben szerette a házat. Mert Reuben az Reuben volt, és imádta a hatalmas kő kandallópárkányt is, amit csigás oszlopok tartottak.

– Nos, miről versel éppen költői koponyájában? – érdeklődött Marchent.

– Hm... A mennyezeti gerendákról. Irtóztató nagyok, és valószínűleg a leghosszabb gerendák, amelyeket láttam valaha. A szőnyegek perzsák, csupa virágminta, kivéve ott azt a kis imaszőnyeget. És ez alatt a tető alatt nincsenek gonosz szellemek.

– Úgy érti, nincsenek rossz rezgések – mondta az asszony. – Egyetértek. Ám gondolom, azt tudja, hogy ha maradnék, so-

---

² Edwin Arlington Robinson angol költő versének hőse, a múltba szerelmes különc (*a fordító*).

se bírnám abbahagyni a gyászt Felix bácsiért. Titáni ember volt! Most jön vissza minden, Felix és az eltűnése, holott már egy ideje nem búsultam miatta. Tizennyolc éves voltam, amikor kísértált azon az ajtón a Közel-Keletre.

– Miért a Közel-Keletre? – kérdezte a fiú. – Hova ment?

– Ásatásra. Gyakran ez volt a célja az utazásainak. Utoljára Irakban járt, valami újonnan feltárt városban, olyan régiben, mint Mari vagy Uruk. Sose találtam rá semmiféle bizonyítékot, ami hihetően hangzott volna. Mindenesetre Felixet szokatlan izgalomba hozta, erre emlékszem. Távolsági beszélgetéseket folytatott a barátaival világszerte. Nem sokat foglalkoztam vele. Felix örökké jött-ment. Ha nem ásatáson volt, akkor bevette magát valamelyik külföldi könyvtárba, hogy megnézzon egy kézirat-fragmentumot, amelyet számos tanítványának valamelyike éppen napvilágra hozott egy kiadatlan gyűjteményből. Tucat-szám fizette őket, és azok szüntelenül küldték neki az információt. Felix a saját külön és mozgalmas világában élt.

– Ilyen ember, aki ennyi mindent csinált, bizonyára hagyott papírokat maga után – vélte Reuben.

– Papírokat! Reuben, magának fogalma sincs! Vannak szobák az emeleten, amelyekben más sincsen, csakis papír: kéziratok, mappák, porladó könyvek. Olyan sok mindent kell átnézni, sok döntést kell hozni. De ha holnap elkel a ház, kész vagyok elszállíttatni mindent egy légkondicionált raktárba, és ott dolgozom vele.

– Keresett valami konkrét dolgot a nagybátyja?

– Hát, ha igen, nekem sose beszélt róla. Egyszer azt mondta: „Ennek a világnak tanúkra van szüksége. Olyan sok minden odaveszett.” De azt hiszem, ez csak olyan általános panasz volt. Azt tudom, hogy finanszírozott ásatásokat, s gyakran

találkozott régészhallgatókkal és történészhallgatókkal, akik nem neki dolgoztak. Emlékszem, ahogy jöttek-mentek itt, Felix meg osztogatta a saját kis titkos adományait.

– Micsoda óriási dolog így élni! – jegyezte meg a fiú.

– Nos, most már tudom, megvolt hozzá a pénze. Abban sose kételkedtem, hogy gazdag, de hogy mennyire, azt csupán akkor láttam, amikor mindent rám hagyott. Jöjjön, nézzünk körül!

Ó, hogy imádta Reuben a könyvtárat!

Pedig Marchent elárulta, hogy ez csak afféle kirakat: itt soha senki nem írt egyetlen levelet vagy nem olvasott el egyetlen könyvet. A régi francia íróasztalt gyönyörűen kifényesítették, a rézberakások ragyogtak, akár az arany. Az asztallapot tiszta, zöld itatósmappa fedte, a padlótól a plafonig érő polcokat megtöltötték a kötelező bőrkötésű klasszikusok, amelyeket kínos lenne hátizsákba rakni vagy repülőgépen olvasni.

Megvolt húsz kötetben az *Oxford English Dictionary*, egy ódon *Encyclopaedia Britannica*, súlyos művészeti albumok, atlaszok, valamint vastag, régi kötetek, amelyekről lekopott az aranyozott cím.

Áhítatot keltő szoba volt. Reuben látta az apját az íróasztalnál, ahogy figyel, hogyan alszik ki az ólomablakokon túl a fény, vagy amint letelepszik a bársonnyal bevont ablakülésre egy könyvvel. Azon a falon kilenc méter szélesek is megvoltak a keletre néző ablakok.

Már túl sötét volt ahhoz, hogy lássa a fákat. Reggel majd korán lejön ide. És ha megvenné a házat, Philnek adná ezt a szobát. Tulajdonképpen az apját is idecsalogathatná, ha leírná neki ezt. Megjegyezte magának az intarziás tölgyfa padló hatalmas négyzetekből kirakott, bonyolult mintáját, valamint az antik órát a falon.

Rézrudak tartottak vörös bársonyfűggönyöket. A kandalló fölött nagyméretű fotográfia lógott, csoportkép hat, szafarihoz öltözött, khakiruhás férfiről banáncserjék és trópusi fák előtt.

Ezt még síkfilmre kellett csinálni. A részletek csodálatosak voltak. Csak most, a digitális korban lehet ekkorára nagyítani egy fotót anélkül, hogy reménytelenül tönkretennénk. Ám ezt sose retusálták. Még a banánlevelek is olyanok voltak, mint a metszet. Látni lehetett a férfiak ruháján a legapróbb ráncokat és a cipőjükön a port.

Két férfinál puska volt, de a többiek csak álldogáltak hanyagul, üres kézzel.

– Ezt én csináltattam – mondta Marchent. – Elég sokba került. Nem akartam festményt, csak egy pontos nagyítást. Száz-hússzor száznyolcvan centi. Látja középen azt az alakot? Az Felix bácsi. Ez az egyetlen hiteles képem róla az eltűnése előtti időből.

Reuben közelebb ment, hogy megnézzze.

A férfiak nevét fekete tintával írták föl a paszpartura. Reuben alig bírta elolvasni.

Marchent felkapcsolta a csillárt, és Reuben most már tisztán láthatta Felixet, aki majdnem pontosan a csoport közepén állt. Sötét bőrű, sötét hajú férfi volt, igazán kellemes jelenség, szép, magas termet, ugyanaz a sovány, finom kéz, amelyet a fiú anynyira csodált Marchentnél, de még az a nagyon gyöngéd mosolyuk is egyforma. Szeretetre méltó, barátságos embernek tűnt, majdnem gyermeki kíváncsiság és lelkesedés tükröződött az arcán. Ugyanúgy lehetett huszonöt, mint harmincöt.

Társai tagadhatatlanul érdekesekek voltak, csupa komoly, elmélyült arc. Különösen kitűnt a csoportból a bal szélen álló

alak. Magas volt, mint a többiek, sötét haja a vállát verte. Ha nincs a szafarikabát és a khakinadrág, vadnyugati bölényvadász is lehetett volna azzal a hosszú hajával. Szinte sugárzott az arca, mint azoké az álomszerű alakoké a Rembrandt-festményeken, akikre egy különösen misztikus pillanatban ráhullik Isten fénye.

– Ó, igen, ő! – mondta drámai hévvel Marchent. – Rendkívüli, ugye? Nos, ő volt Felix legjobb barátja és mentora, Margon Sperver. Noha Felix bácsi mindig csak Margonnak hívta, vagy Margonnak, az Istentelennek, bár hogy miért emlegette így, azt fel nem foghatom, de tévedhetetlenül megneveztette vele Margont. Margon volt a tanító, mondta Felix. Ha ő nem tudott válaszolni egy kérdésre, azt mondta: „Nos, a tanító talán tudja”, és már indult is, hogy föltelefonálja Margont, az Istentelent valahol a nagyvilágban. Az emeleti szobában ezerszámra vannak fotók ezekről az urakról, Szergejéről, Margonról, Frank Vandoverről, mindenkiről. Ők voltak Felix legbizalmasabb társai.

– Nem próbálták meg felvenni a kapcsolatot valamelyikkel, miután Felix eltűnt?

– Egyikkel sem, de tudnia kell, hogy körülbelül egy évig nem is kutattunk. Arra számítottunk, hogy bármelyik nap hírt adhat magáról. Voltak útvonalai, amelyek nagyon rövid ideig tartottak, máskor meg valósággal eltűnt a térképről. Elment Etiópiába, Indiába, ahol senki sem érte utol. Egyszer másfél év szünet után telefonált egy szigetről a Csendes-óceán déli részén. Apám repülőgépet küldött érte. Az volt az egészben a legszomorúbb, hogy sose találtam meg őket, még Margont, a Tanítót sem.

Sóhajtott. Most nagyon fáradtnak látszott. Halkan folytatta:

– Apám először nem nagyon erőltette meg magát. Ő rengeteg pénzhez jutott Felix eltűnésével. Életében először volt bol-

dog. Kétlem, hogy örült volna, ha emlékeztetnék Felixre. „Felix, örökké Felix!” – mondta, ha kérdéseket tettem föl. Ő és anyám élvezni akarták az új örökségüket, azt hiszem, egy nagynéni hagyta rájuk. – Nehezebbre esett ez a fájdalmas vallomás.

Reuben kinyújtotta a karját – lassan, hogy ne legyen váratlan a mozdulat –, átfogta Marchent vállát, és megcsókolta az aszszony arcát, ugyanolyan udvariasan, ahogy délután az csókolta meg az övét.

Marchent megfordult, egy pillanatig a fiatalemberhez tapadt, és futó csókot nyomott Reuben szájára, majd megismételte, hogy ő a legbűbájosabb fiú a világon.

– Szomorú történet – mondta Reuben.

– Milyen különös fiú maga! Olyan fiatal, ugyanakkor olyan öreg!

– Remélem is!

– És az a mosoly! Miért titkolja a mosolyát?

– Azt teszem? – kérdezte Reuben. – Bocsánat...

– Ó, igaza van, de mennyire igaza! Szomorú történet, bizony. – Marchent ismét a fotót nézte. – Ő Szergej – mutatott egy világos szemű, szőke, szálás férfira, aki mintha álmodozott vagy révedezett volna. – Azt hiszem, őt ismertem a legjobban. A többieket nem igazán. Kezdetben biztosra vettem, hogy megtalálom Margont. Csakhogy a telefonszámok csupa távol-keleti és kis-ázsiai szállodáké voltak, amelyekben természetesen ismerték, de fogalmuk sem volt, merre jár. Felhívtam minden egyes hotelt Kairóban és Alexandriában, amíg kerestem Margont. Emlékezetem szerint Damaszkuszban is megpróbálkoztunk az összes hellyel. Margon és Felix bácsi sok időt töltöttek Damaszkuszban, valamilyen ősi kolostor és újonnan előkerült kéziratok miatt. A leletek még mindig idefent vannak az emeleten, tudom is, hogy hol.